

vili dve velikanski zgradbi, katerih vsaka ima prostora za blago največje ladje. Druge bodo se naredili.

Dr. Leop. Lenard:

Nekaj o Kašubah.

Poljsko vprašanje je eno najtežavnih vprašanj, kar jih mora reševati sedanja svetovna veja.

Poljaki so odstopili od stare zahteve, ki je stala v ospredju pri vseh nekdanjih poljskih vstajah in revolucijah — ne zahtevajo več zgodovinske Poljske. Vred tega je mogoče sporazum med njimi na eni, ter Rusi, Rusini in Litvini na drugi strani.

Kašubi so malo slovansko pleme, ki šteje morda nekaj nad 250.000 duš. Vred slabih nemških statistik ne moremo natančneje določiti števila.

Kašubska naselja se raztezajo približno od dolnje Visle pa do lebskega jezera. Med lebskim in gardenskim jezerom prebivajo v maloštevilnih vaseh prebivalci, ki se imenujejo Slovinci.

VOLITVE V GLIVICAH.

Nedavno so bile v Glivicah v zgornji, pruski Šleziji nadomestne volitve za nemški državni zbor.

Okraj Glivice je bil vedno bojni kraj med nemškim nacionalcem in nemškim katoličanom. Po navadi je zastopal okraj nemški nacionalec.

V svoji zadržaji so predstavljali nemški listi to volitev kot znak, da se volivci nagibujejo k skrajnim socialističnim strankam, da je zmagal Korianty, ker je zastopal radikalna socialistična načela.

Ta volitev zamore biti samo dokaz, da je sedanja narodna ideja postala tako močna, da napram nji stopi v ozadje vladna moč, pa tudi vse druge inter-nacionalne ideje.

Kultura.

Zakaj smo zopet oživili društvo Ljubiteljev Poljskega naroda v Ljubljani (Towarzystwo Miłośników Polski w Lublanie)?

Če pregledujemo slovenske prevode iz drugih slovanskih slovstev, opazimo na prvi pogled, da imamo iz poljščine primeroma najmanj res dobrih prevodov. Vzrok tiči brez dvoma v tem, ker se poljskega jezika vobče premalo učimo.

zboru na Dunaju so sicer naši poslanci prišli v dotiko s poljščino, toda občevali so v — hladnem jeziku nemškem. Novo dobo je prinesel med slovanske poslance naš nepozabni dr. Krek, ki je s Celi govornil češko, z Ukrajinci ukrajinski, s Poljaki poljsko.

Društvo Ljubiteljev Poljskega naroda si je stavilo kot glavno nalogo: kar mogoče širiti praktično poznanje poljskega jezika. V ta namen bo že jeseni priredilo tečaj za učenje poljskega jezika; poskrbelo bo istotako že s prihodnjo jesenjo za predavanje o poljski politični zgodovini, o zemlji, folkloru, gospodarskih razmerah, slovstvu in umetnosti Poljakov;

Zdaj je le še treba, da se široka javnost zanima za društvo. Začetek je storjen: občnega zbora so se udeležile vse tri politične stranke. Pokazali smo s tem, da je gojitev poljsko-slovenskega prijateljstva skupna zadeva vsega našega naroda.

Drobtine. V »Dolenjskih novicah« je priobčil bivši deželni glavnik pl. Šuklje članek »Naš kmet in slovensko gledališče«, v katerem poučarja, da ima od dobrega slovenskega gledališča jasno duševno in gnotno korist tudi naš preprosti kmet v najbolj skriti siromašni vasi.

Kratka zgodovina slovenskega slovstva. Kakor čujemo, je dr. Ivan Grafenauer drugi del svoje kratke zgodovine slovenskega slovstva, t. j. dobo od revolucije leta 1848. do danes v rokopisu že dovršil in so prve pole že v tiskarni.

Za narodne pravice.

V sredo, 10. t. m., sta bila načelnik S. L. S. prelat Kalan in načelnik S. D. S. dr. Ivan Tavčar pri deželnem predsedniku grofu Attems-u ter sta mu izročila nastopno izjavo:

V imenu ogromne večine slovenskega prebivalstva naše dežele izrekava, da naše ljudstvo nima in ne bo imeti nobene dotike s Trumbičem, in najodlo-

neje ugovarjawa, če se je gotovim krogom zljubilo, našo deželo očrtni z nerušljivo trditvijo, da je okužena in prepojena po Trumbičevih nazorih.

Dalje izjavljawa, da smo v pokorščini vdani vladarski dvojici: in da je posebno grda žal, kakor da so se tudi po naši deželi širile kake nesramne govornice proti nji, ki je našemu ljudstvu vzor vladarice.

Tudi mamničava deklaracija naših državnih poslancev se opira na avstrijski temelj in zato se li ljudstvo noče in ne more odpovedati in se ji odpovedalo ne bo!

Obzhalujemo, da se v novejšem času in v dobi, ko se mora ljudstvo radi pomanjkanja živit silno krotiti, razširjajo v deželi napačne vesti, ki morajo prebivalstvo še bolj razburiti, posebno če se s temi vestmi skušajo opravičiti koraki kričeče nepostavnosti.

Zastopnika strank, kateri reprezentirata ogromno večino prebivalstva, morata zategadelj opozoriti vladu na razmere v našem deželnomu odboru, ki so brez vsake kontrole in ki se, kar se tiče avtonomije občin, že približujejo pravi anarhiji. Prebivalstvo ni voljno prenašati avtokratizma deželnega odbora, in vlada, ki je čuvarica postavbe, naj takaj napravi red, predvsem v tem oziru, da bodo občine v popolni svobodi uživale vse dobre svoje avtonomije.

Perspekulacije v deželi naj že vendar enkrat prenehajo, ker ne vidimo povoda zanje. Po nemških kronovinah se dopuščja šod za šodom, in vsak je naperjen proti slovenskemu narodu, ki se pa brani in ne sme.

Tudi zavračamo vsako vmešavanje nemško-nacionalne zveze v razmere dežele, ker je ta zveza pri nas brez vsake veljave ter bi se vlada le osmešila, ako bi se ozirala na denunciacije takega parlamentarnega faktorja.

Deželni predsednik je vsprejel izjavo v vednost z zagotovilom, da bo o njej poročal na pristojnem mestu; zagovarjal je stališče vlade, ki mora skrbeti za mir in red v deželi in zato ne more dopuščati javnih shodov, ker se z njimi širi razburjenje; izrazil je nazore o deklaraciji, ki smo jih vajeni čitati po nemških listih.

Vsenemški priganjači.

Pravzaprav moramo biti kranjskemu deželnemu odboru hvaležni, da je s svojimi znanimi okrožnicami sam sebe, svoje namene, svoje osebe in svoje delovanje zopet spravil v ospreje in javno kritiko.

Socialni revolucionarji, ki imajo na kongresu sovjetov v Moskvi nad tretjino zastopnikov, so umorili nemškega poslanika Mirbacha. Umor naj bi bil protest proti miru v Litovskem Brestu in parola za novo vojno proti Nemčiji.

Politika.

V Nemčiji so Vsenemski vrgli državnega tajnika Kuhlmann, ker je bil bolj za pero, kakor za meč, ker ni verjel v znago meča, ampak je priporočal sporazum. Po kanclerjevi izjavi bo tudi njegov naslednik bivši admiral Hintze vodil dosedanj politiko.

V Nemčiji so Vsenemci vrgli državnega tajnika Kuhlmann, ker je bil bolj za pero, kakor za meč, ker ni verjel v znago meča, ampak je priporočal sporazum.

Prihodnji terek bo Seidler v parlamentu prejel obtožnico. Dvignili jo bodo Čehi in Jugoslovani. Socialni demokrati in tudi druge stranke bodo vprašale kdo je kriv dogodkov ob Pivci. Poljakom se ne ljubi v nemško zvezo.

Na jugu pa je tako: Vse dalmatinske stranke so za narodno koncentracijo in narodni svet. V hrvatskem saboru je bilo nekaj pomembnih govorov za jugoslovansko zedinjenje.

Na jugu pa je tako: Vse dalmatinske stranke so za narodno koncentracijo in narodni svet. V hrvatskem saboru je bilo nekaj pomembnih govorov za jugoslovansko zedinjenje. Oglasili so se tudi Frankovi, kateri so Madžoram zelo ljubi. Na Slovenskem vemo, kako je: »Domovina« je ustavljena, slovenske časopise sežigajo in cenzura doslej še nikdar ni zaplenila ne »Resnice« ne »Novice«.

Katoliška bukvarna v LJUBLJANI

priporoča književna dela Nove Založbe:

Fran Levstik: **Martin Krpan.**

• • • • • S 13 risbami Hinka Smrekarja.

Ivan Cankar: **Podobe iz sanj.**

Jože Debevec: **Vzori in boji.**

Jadranska Banka

Podružnica LJUBLJANA. Delniška glavnica: K 20.000.000
Rezerve: nad K 3.500.000

CENTRALA: Trst.
Podružnice:
Dubrovnik — Dunaj
Kotor — Metković
Opatija — Spiljet
Šibenik — Zadar

Brzojavni naslov: JADRANSKA
Telefon šte. 257.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%.
Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPIJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkvalitetneje.

Jetiki — boj!

Spisal: primarij Dr. A. Brečelj

Izdala: Nova založba v Ljubljani

Dobi se v slovenskih knjigarnah, pa tudi pri „Novi založbi v Ljubljani“, Kongresni trg 19; po pošti 2-20 K.

Kmetska posojilnica ljubljske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne

vloge po čistih

4 1/4 %

brez odbitka

rentnega davka

Rezervni zaklad nad K 1.000.000.

Ustanovljena leta 1881.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana Franciškanška ulica 6, Ljubljana
registr. zadruga z omejeno zavezo.

Letni zaključki

Tiskovine za šole, županstva in urade. Najmodernejši plakati in vabilna za shode in veselice

Najmodernejša uredba za tiskanje listov, knjig, brošur, muzikalij itd.
Stereotipija - Lit og afija

Zavarovanje na VIII. vojno posojilo.

C. kr. avstrijski zaklad za vdove in sirote,
zavarovalni oddelek.

Deželna poslovalnica v Ljubljani, Frančevo nabrežje 1.
sprejema

na temelju pogodbenega dogovora s c. kr. priv. življensko zavarovalnico avstr. Feniks na Dunaju

zavarovanje na VII. vojno posojilo

pod najugodnejšimi pogoji.

Tako zavarovanje olajša vsakomur zajetje VIII. vojne posojila z malimi delnimi vplačili v daljši ali krajši dobi. Premije se morejo plačati tudi z vojnim posojilom osmega in prejšnjih izdanj.

Pojasnila dajejo naše okrajne poslovalnice v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Frančevo nabrežje 1/1), Logatcu, Postojni, Radovljici in Rudolfovcu in naši pooblaščenči zastopniki.

Priporočamo tvrdko Jos. Petelinca v Ljubljani.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev, njih posameznih delov, igel in olja, ter potrebščin za šivilje in družega galantarijskega blaga.

Šivalni stroji raznih sistemov in oprem na razpolago, še garantirano staro blago.

Sv. Petra nasip 7. blizu frančiškanskega mostu, levo ob vodi, 3. hiša.

Nadomestilno toaletno milo

parfimirano,
v elegantnih
kartonih, fino
opremljeno

Ducent 14 kron 40 vin.

Trgovci
večji popust.

Dobiva se pri tvrdki

Milan Hočevar, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 26.

Poljedelski stroji in orodje.

Ročni mlini za zдроб in moko

Cena: 1. vrsta kron 155.—
2. vrsta „ 115.—
Približna teža 15 kg.

Mlin se razpošilja (proti plačilu v naprej ali pa poštoma povzetju) opremljen z zamahnim kolesom in lakiranim vsiplalnikom. Cena je milina — in sicer, za mlin najboljše vrste K 155.— za mlin nekoliko manj irpežne vrste K 115.— brez odbitka v tovarni.

Zaboj in poština račun se posebej za lastno ceno. Mlin najboljše vrste izdelan je iz najtrpejnjega materiala in se za kvaliteto, da naročnik prejme nepokvarjen mlin — jamot. Moj ročni mlin izmelje najdrobnejšo moko. Stroj se naroča pri tvrdki:

D. Stucin, Dunaj 18. Bez.

Höhnegasse 4.

(Dopisuje se slovensko.)

Poljedelski stroji in orodje.

Mlekarska Zveza

kupi po najvišji dovoljeni ceni
vsako množino mleka pod naj-
ugodnejšimi dobavnimi pogoji.

Dalje ima Mlekarska zveza v zalogi vse mlekarske potrebščine, kakor tudi različne mlekarske izdelke, zlasti razne vrste sira po primerni ceni.

GOSPODARSKA ZVEZA

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Stalna zaloga poljedelskih strojev:

motorjev, mlatilnic, viteljev, slamoreznic, reporeznic, brzoparilnikov, plugov, bran, čistilnikov itd.

Prodaja:

umetnih gnojil, kolon jalnega in specerijskega blaga ter poljskih pridelkov.

Zaloga:

travnih in deteljnih semen, pese, korenja, repe.

Zaloga:

pristnega domačega in ogrskega vina, žganja itd.

Lastna izdelovalnica in prekasjevalnica klobas. Lastna zeljarna.